

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

ความมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของสถานศึกษา

สมมติฐานในการวิจัย

บทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตาม ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีประจำปีการศึกษา 2552 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวนสถานศึกษา 376 แห่ง ประกอบไปด้วยผู้บริหารสถานศึกษา 457 คน และครูผู้สอน 4,595 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 5,052 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้การศึกษาค้างนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ปีการศึกษา 2552 จำนวน 148 คน และครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี จำนวน 223 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 371 คน โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรยามานะ (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้มีความคลาดเคลื่อน 0.05 ในการคำนวณขนาดตัวอย่าง (สุวริย์ ศิริโกภาภิรมย์, 2546, หน้า 445) แทนค่าตามสูตร จะได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 371 คน

ขั้นที่ 2 ทำการสุ่มแบบชั้นภูมิ จำแนกตามขนาดสถานศึกษาเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างครอบคลุมในทุกชั้นภูมิ แล้วกำหนดสัดส่วนโดยกำหนดให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ร้อยละ 40 และครูผู้สอนร้อยละ 60 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับฉลาก สามารถจำแนกได้ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กจำนวน 66 คน สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 48 คน และสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 34 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 148 คน

2. สำหรับครูผู้สอน จะได้ครูผู้สอนในสถานศึกษาดังนี้ คือ สถานศึกษาขนาดเล็กจำนวน 49 คน สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 64 คน และสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 110 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 223 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี

โดยมีการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาทางการวิจัย จากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ระเบียบวิธีวิจัย และมีประสบการณ์ทางการวิจัยมาเป็นอย่างดี จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามและตัวแปรที่ต้องการวัด แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (index of item objective congruence : IOC) รายข้อมีค่าระหว่าง 0.8 -1.00 และได้มีการปรับปรุงในเรื่องความชัดเจนของข้อคำถามและภาษาที่ใช้ ตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงแล้ว ไปดำเนินการทดลองใช้ (try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อทำการวิเคราะห์และหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (reliability) ปรากฏว่าได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา เท่ากับ 0.98

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการวิจัย ผู้วิจัยส่งและเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนจากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองและส่งทางไปรษณีย์ โดยได้ขอหนังสือจากคณบดี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี ถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา ลพบุรีเขต 1 และเขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 371 ฉบับ สามารถเก็บคืนได้และเป็นฉบับที่สมบูรณ์ 371 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s method)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ศึกษาบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาดมความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี

1. บทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาดมความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี

1.1 ด้านการสร้างบรรยากาศทางวิชาการ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายข้อ เรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับดังนี้ 1) สนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมประชุมสัมมนาเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน 2) สร้างบรรยากาศในการทำงานแบบกัลยาณมิตร 3) กำหนดนโยบายเพื่อสนับสนุนการวิจัยและลำดับสุดท้าย คือ จัดกิจกรรมทางวิชาการเพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยในชั้นเรียน

1.2 ด้านการส่งเสริมการทำงานร่วมกัน พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายข้อเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับดังนี้ 1) ส่งเสริมและสนับสนุนให้สมาชิกมีการพัฒนาตนเอง 2) ส่งเสริมให้ครูทำงานร่วมกันด้วยความสามัคคี 3) มีการปรึกษาหารือในการปฏิบัติงานโดยใช้เหตุผลและลำดับสุดท้ายคือ จัดครูเข้าทำงานด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนร่วมกันตามความสามารถและความถนัด

1.3 ด้านการสนับสนุนและสร้างขวัญกำลังใจ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายข้อเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับดังนี้ 1) ส่งเสริมให้ครูมี

ความก้าวหน้าในอาชีพด้วยการอบรม สัมมนาและศึกษาต่อ 2) เปิดโอกาสให้ใช้ความคิดริเริ่มในการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ 3) ให้โอกาสและรับฟังความคิดเห็นของบุคลากรในการปฏิบัติงานและลำดับสุดท้าย คือ นำผลงานการวิจัยในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาความดีความชอบ

1.4 ด้านการพัฒนาครูพบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายข้อ เรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ 1) ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาด้วยวิธีการเข้ารับการอบรม การประชุมหรือสัมมนาทางวิชาการ 2) ส่งเสริมให้ครูเสนอผลงานทางวิชาการเพื่อสร้างความก้าวหน้าแก่ครู 3) ส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาคูงานนอกสถานที่และลำดับสุดท้าย คือ ส่งเสริมให้ครูร่วมเป็นสมาชิกชมรมหรือสมาคมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาวิชาชีพ

1.5 การสร้างเครือข่ายการวิจัย พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายข้อเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับดังนี้ 1) ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการประสานงานต่างๆ ร่วมกันระหว่างเครือข่าย 2) กำหนดวัตถุประสงค์และข้อตกลงในการทำงานร่วมกัน 3) เพิ่มพูนความรู้ให้แก่สมาชิกภายในเครือข่ายมากขึ้น เช่น ศึกษาคูงาน เชิญวิทยากรมาถ่ายทอดความรู้และลำดับสุดท้ายคือ จัดให้มีช่องทางการทำงานร่วมกัน เช่น สร้างเว็บไซต์เพื่อเชื่อมโยงเครือข่าย

1.6 ด้านการนิเทศ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายข้อ เรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ 1) ส่งเสริมให้ครูได้ศึกษานำผลการวิจัยที่มีคุณภาพมาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงการเรียนการสอน 2) กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของกรนิเทศไว้อย่างชัดเจน 3) จัดทำและพัฒนแผนการนิเทศสำหรับโรงเรียนและลำดับสุดท้าย คือ เชิญวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับงานวิจัย

1.7 เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมากทุกรายการ เรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ 1) ด้านการส่งเสริมการทำงานร่วมกัน 2) ด้านการสนับสนุนและสร้างขวัญกำลังใจ 3) ด้านการพัฒนาครู 4) ด้านการสร้างบรรยากาศทางวิชาการ 5) ด้านการนิเทศ และ 6) การสร้างเครือข่ายการวิจัย

2. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี

2.1 ตำแหน่งแตกต่างกันมีบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ทุกด้าน

2.2 วุฒิกการศึกษาที่แตกต่างกันมีบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสร้างบรรยากาศทางด้านวิชาการและด้านการสร้างเครือข่าย

ทางวิชาการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการส่งเสริมการทำงานร่วมกัน และการพัฒนาครูแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านการสนับสนุนและสร้างขวัญ กำลังใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนด้านการนิเทศไม่แตกต่างกัน

2.3 ประสิทธิภาพในการทำงานที่แตกต่างกัน มีบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัย ในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ในภาพรวมพบว่าแตกต่างกันด้านการสร้างบรรยากาศ ทางวิชาการ ด้านการส่งเสริมการทำงานร่วมกัน และด้านการพัฒนาครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการสนับสนุนและสร้างขวัญกำลังใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .001 ด้านการสร้างเครือข่ายการวิจัยและด้านการนิเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 และจากการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ่ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและ ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี กับกลุ่มที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปี มีความคิดเห็นต่อบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความ คิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ด้านการ สร้างบรรยากาศทางวิชาการ ด้านการส่งเสริมการทำงานร่วมกัน ด้านการสนับสนุนและสร้างขวัญ กำลังใจ ด้านการนิเทศและภาพรวมแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการพัฒนาครู และด้านการสร้างเครือข่ายการวิจัย ผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้สอนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.4 ขนาดของสถานศึกษาที่แตกต่างกันมีบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่ด้านการส่งเสริมการทำงานร่วมกันแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจากการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ่ พบว่าผู้บริหาร สถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดใหญ่กับกลุ่มสถานศึกษาขนาดเล็ก มีความคิดเห็นต่อบทบาท การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและ ครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ด้านการส่งเสริมการทำงานร่วมกัน แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ผู้วิจัย มีหัวข้อในการอภิปรายผล ดังนี้

1. บทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี พบว่าในภาพรวม และทุกรายข้ออยู่ในระดับมาก เนื่องมาจากนโยบายการปฏิรูปการศึกษาและการประกาศในพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ให้ความสำคัญต่อการวิจัยเพื่อ

พัฒนาการเรียนรู้และในมาตราที่ 30 ระบุว่าให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ครูผู้สอนสามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา จึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนตระหนักความสำคัญของการทำวิจัยชั้นเรียนเพิ่มมากขึ้น และอีกประการหนึ่งคือครูต้องการความก้าวหน้าในวิชาชีพของตนซึ่งครูผู้สอนเชื่อว่า ผลจากการวิจัยในชั้นเรียนสามารถนำไปพิจารณาเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นและได้รับค่าตอบแทนในตำแหน่งนั้นๆ จึงทำให้ครูผู้สอนเห็นความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนันท์ ยิงนอก (2544, หน้า 145) ที่ได้ศึกษาเรื่องการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา พบว่าระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ที่มีต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้านคือ ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน และด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ นงพะภา พิชัย (2543, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่องบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการวิจัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการวิจัยในสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.1 ด้านการสร้างบรรยากาศทางด้านวิชาการ พบว่าในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีแนวคิดว่าการสร้างบรรยากาศที่ดีจะช่วยส่งผลให้ครูผู้สอนมีความรู้สึกที่ดีต่อหน่วยงาน และเป็นแรงกระตุ้นให้ทำงานอย่างมีความสุข ผู้บริหารสถานศึกษาจึงได้ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการที่ดีในการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยกำหนดนโยบายเพื่อสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียน ประชุมชี้แจงทำให้ครูผู้สอนรับทราบนโยบายวัตถุประสงค์และบทบาทของครูในการทำวิจัยในชั้นเรียน ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนในการจัดหาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน มีการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งทำให้ครูเกิดการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนโดยใช้การวิจัยในชั้นเรียนเป็นพื้นฐาน เปิดโอกาสให้ครูผู้สอนได้ศึกษาหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ ส่งเสริมให้ครูศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยการอบรม ประชุมสัมมนา ติดต่อประสานงานเพื่อแสวงหาแหล่งเรียนรู้และที่ปรึกษาในการทำวิจัยในชั้นเรียน มีการสร้างบรรยากาศการทำงานแบบกัลยาณมิตร ซึ่งการสร้างบรรยากาศทางวิชาการที่ดีนั้น จะส่งผลให้การดำเนินงานการวิจัยในชั้นเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุวิมล ว่องวานิช (2547, หน้า 78-80) ที่ได้กล่าวถึงบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาด้วยการสร้างบรรยากาศทางวิชาการเพื่อส่งเสริมให้เกิดการพัฒนางานวิจัยของครูไว้ดังนี้ 1) กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน 2) สนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูด้านอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก 3) วางระบบกระตุ้นกำกับติดตามให้ความช่วยเหลือการทำวิจัยในชั้นเรียน 4) ส่งเสริมบรรยากาศให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มครูในโรงเรียนและจัดมีเวลา

ให้ครูได้ประชุม เพื่ออภิปรายเกี่ยวกับงานวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของฟอกซ์ (Fox) อักซร เมธสุทธิ (2540, หน้า 24) ได้กล่าวว่า ฟอกซ์ (Fox) มีแนวคิดว่าการสร้างบรรยากาศที่ดีของสถานศึกษาจะทำให้ผลผลิตในการทำงานบรรลุไปสู่จุดหมาย

1.2 ด้านการส่งเสริมการทำงานร่วมกัน พบว่าในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีแนวคิดว่าการทำงานให้ประสิทธิภาพได้นั้นต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากคณะครูทุกคน ให้มีโอกาใช้ความรู้ความสามารถความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนการปรึกษาหารือร่วมกันเพื่อสร้างมาตรฐานของงาน ซึ่งส่งผลให้งานบรรลุเป้าหมาย และขณะเดียวกันครูผู้สอนก็เกิดการพัฒนาตนเองไปพร้อมๆ กับความเจริญก้าวหน้าของงานวิจัยในชั้นเรียนด้วยดังนั้นงานวิจัยในชั้นเรียนจึงต้องมีการวางแผน โดยให้ครูผู้สอนทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน มีการแบ่งงานกำหนดบทบาทหน้าที่ในฐานะผู้นำและผู้ตาม ร่วมมือร่วมใจและใช้ความรู้ความสามารถ ความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนการปรึกษาหารือร่วมกันและลดปัญหาความขัดแย้งในการทำงานก็จะช่วยส่งผลให้งานวิจัยในชั้นเรียนบรรลุเป้าหมายตามที่วางไว้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ยงยุทธ เกษสาคร (2547, หน้า 189-190) ได้กล่าวว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบทบาทในการส่งเสริมการทำงานร่วมกันให้มีประสิทธิภาพ ดังนี้ 1) มีการกำหนดนโยบาย จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ในการทำงานที่ชัดเจน 2) สมาชิกทุกคนรับรู้นโยบาย จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ในการทำงานอย่างทั่วถึงด้วยความเข้าใจตรงกัน 3) ให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวกับงาน 4) กำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานของสมาชิกต้องมีความชัดเจนและเข้าใจตรงกัน 5) ปฏิบัติงานไปในทิศทางเดียวกัน 6) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ใหม่ๆ ในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ 7) การแก้ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นและสอดคล้องกับแนวคิดของ สุรพล พยอมแย้ม (2541, หน้า 161-162) ที่กล่าวว่าในการทำงานร่วมกัน ผู้นำกลุ่มเป็นบุคคลสำคัญที่จะดำเนินการ ส่งเสริม กระตุ้น กำกับ จูงใจให้สมาชิกร่วมกันทำงานในกลุ่มมีการ ร่วมคิด ร่วมปรึกษาหารือกันอย่างมีเป้าหมายในการทำงาน ซึ่งจะส่งผลให้งานบรรลุเป้าหมายตามที่วางไว้

นอกจากนี้ในรายข้อที่เกี่ยวกับการจัดครูเข้าทำงานด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน ร่วมกันตามความสามารถและความถนัด พบว่า S.D. = 1.25 แสดงว่าข้อมูลมีการกระจายมาก เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนไม่ว่าจะเป็นขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก มีระดับความคิดเห็นแตกต่างกันมาก

1.3 ด้านการสนับสนุนและสร้างขวัญกำลังใจ พบว่า ในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีนโยบายในการส่งเสริมและสนับสนุนการทำวิจัยอย่างจริงจัง เพื่อให้การทำวิจัยในชั้นเรียนมีประสิทธิภาพ โดยจัดหาเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียนให้ครูผู้สอนได้ศึกษาค้นคว้า จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อทำให้การทำวิจัยในชั้นเรียนดำเนินไปอย่างราบรื่น ซึ่งสอดคล้องกับ จิรพันธ์ ไตรทิพจรัส (2543, หน้า 68) ที่กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมและสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนที่จะพัฒนากระบวนการ

เรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพได้นั้น ต้องส่งเสริมงบประมาณ ทรัพยากร วัสดุ ข้อมูล ห้องสมุด ศูนย์วิชาการ การพัฒนาบุคลากรไปศึกษาคูณาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วีรพล ฉลาดแย้ม (2544, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู พบว่าครูประถมศึกษาต้องการในการวิจัยในชั้นเรียนที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ การสนับสนุนด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาด้าน การวิจัยและแหล่งศึกษาค้นคว้างานวิจัยและสอดคล้องกับงานวิจัยของ ตักดิ์ดา อุปณาใต้ (2544, หน้า 135-136) ที่ได้ศึกษาสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา เขต พัฒนาคุณภาพการศึกษาลุ่มน้ำพอง สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่า สภาพการส่งเสริมและสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียน ทั้งด้านนโยบายการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านงบประมาณ ด้านเวลา ด้านแหล่งศึกษาค้นคว้า ด้านวัสดุอุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวก สำหรับการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก ส่วนการสร้างขวัญกำลังใจเพื่อเกิดความร่วมมือ ร่วมใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน และสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาได้ให้ คำแนะนำช่วยเหลือให้โอกาสและรับฟังความคิดเห็นของครูผู้สอนในการปฏิบัติงาน มีการยกย่อง ชมเชยครูผู้สอนที่มีผลงานวิจัยในชั้นเรียน สนับสนุนเผยแพร่ผลงานวิจัยและนำผลงานวิจัยเป็น ส่วนหนึ่งของการพิจารณาความดีความชอบ ซึ่งสอดคล้องกับ พูลสุข สังข์รุ่ง (2549, หน้า 63) ที่ได้ กล่าวถึงการสร้างขวัญกำลังใจไว้ว่ามนุษย์ทุกคนในโลกนี้อยู่ได้ด้วยกำลังใจของตนเอง และพลังใจที่ได้รับจากคนอื่น การทำงานหรือการกระทำต่างๆของมนุษย์เริ่มมาจากใจที่อยากทำหรือต้องการจะทำก่อน แล้วจึงเกิดพฤติกรรมตามมา และถ้าทำแล้วมีคนยอมรับมีคนชื่นชมมีคนยกย่องในผลงานย่อม เกิดกำลังใจและพลังในการทำงาน แนวปฏิบัติในการสร้างขวัญและกำลังใจคือการ รู้จักยกย่องชมเชย เป็นที่ปรึกษาและให้ความช่วยเหลือด้วยความเต็มใจ ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆ ยอมรับในความคิดและการกระทำของผู้อื่น ให้รางวัลเพื่อประกาศคุณงามความดี อาจเป็นคำพูด ชมเชยหรือรางวัลและอำนวยความสะดวกในการทำงานต่างๆ

1.4 ด้านการการพัฒนาครูพบว่าในภาพรวมและรายชื่อที่อยู่ในระดับมาก เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวนโยบายพัฒนาคุณภาพการศึกษา และพัฒนาการจัดการเรียนการสอน การวิจัยในชั้นเรียนเป็นแนวทางหนึ่งในการที่จะทำให้ครูผู้สอนได้ทราบสภาพความเป็นจริงของปัญหาใน ตัวของผู้เรียนและสามารถนำมาเป็นข้อแก้ไขปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน ตลอดจน สามารถสร้างนวัตกรรมที่เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียนให้มีพัฒนาการด้านการเรียนรู้ที่ดีขึ้น ผู้บริหาร สถานศึกษาจึงได้สนับสนุนให้ครูผู้สอนเข้ารับการอบรม ประชุมเชิงปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อ เพิ่มเติมความรู้และประสบการณ์แก่ครู เชิญวิทยากรมาให้ความรู้เรื่องการวิจัยในชั้นเรียน ศึกษาสถานนอกสถานที่ มีการสัมมนาทางวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน และมีการสนับสนุนให้มีการนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างจริงจัง จึง ทำให้ครูผู้สอนสามารถเสนอผลงานทางวิชาการเพื่อสร้างความก้าวหน้าให้แก่ตนเองได้ ซึ่ง สอดคล้องกับแนวคิดของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2544, หน้า 248-249) ที่ได้กล่าวว่า

การพัฒนาบุคลากรจะช่วยทำให้ระบบ และวิธีการปฏิบัติงานมีสมรรถภาพดียิ่งขึ้น การพัฒนาบุคลากรจะช่วยเร่งรัดความสนใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรให้มีความสำนึกกับรับผิดชอบ ในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองให้ได้ผลยิ่งขึ้น และนอกจากนี้เมื่อได้รับความรู้จากการพัฒนาบุคลากร แล้วก็ย่อมที่จะนำเอาความรู้นั้นไปใช้ปฏิบัติงานต่อไปได้ ซึ่งจะช่วยให้สามารถแก้ไขข้อบกพร่อง และปรับปรุงวิธีการดำเนินงานของคนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับ ธนวัฒน์ สมบูรณ์ (2546, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียนระดับประถมศึกษาตาม หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของโรงเรียนอนุบาลไพโรจน์ จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่าก่อนการพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน ชั้นสำรวจสภาพการปฏิบัติงาน ครูมีความรู้และ มีความมั่นใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนค่อนข้างน้อยส่วนใหญ่ไม่เคยทำวิจัยในชั้นเรียน ภายหลัง การพัฒนาโดยการอบรมปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนและศึกษาดูงาน ครูมีความรู้และมีความ มั่นใจเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับประภัสสร วงษ์ดี (2540, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่องกระบวนการ และการใช้ผลผลิตการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูนักวิจัยในโรงเรียนประถมศึกษา: กรณีศึกษา เชียงสารวงและรายการนี้ผลการวิจัย พบว่าครูได้มีการนำผลการศึกษาวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียน การสอนทั้งในด้านวิธีการพัฒนาการเรียนการสอนและสื่อ เพื่อพัฒนานักเรียนและพัฒนาการปฏิบัติงาน ในวิชาชีพครูซึ่งสอดคล้องกับเคนเนท (Kenneth, 1992, pp.4-6) ที่ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนา ครูนักวิจัยในโรงเรียนมัธยมตอนปลายของรัฐเพนซิลวาเนียตอนเหนือพบว่า การสนับสนุนและการให้ ความร่วมมือจากฝ่ายบริหารมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความพยายามในการทำวิจัยของครู การวิจัยเป็น การพัฒนาวิชาชีพที่ได้ผล

1.5 ด้านการสร้างเครือข่ายการวิจัย พบว่าในภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เนื่องมาจากปัจจุบันนี้เป็นยุคโลกาภิวัตน์ เทคโนโลยีและการติดต่อสื่อสารเจริญรุดหน้าไปอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นที่จะต้องพัฒนาครูผู้สอนให้ทันกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน ผู้บริหาร สถานศึกษาและครูผู้สอนจึงมีแนวคิดว่าการสร้างเครือข่ายการวิจัยจะก่อให้เกิดการรวมกลุ่ม มีการ ประสานงานกันระหว่างหน่วยงาน ทำให้มีแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน ครูผู้สอนเกิด การพัฒนาความรู้ใหม่ ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในด้านความคิด ซึ่งจะส่งผลให้การพัฒนา งานวิจัยในชั้นเรียนมีคุณภาพขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับขนิษฐา กาญจนรังษินนท์ (ม.ป.ป., ย่อหน้า 1) ที่กล่าวว่า การสร้างเครือข่ายทำให้มีการติดต่อและการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และการร่วมมือกันด้วยความสมัครใจสอดคล้องกับแนวคิดของเกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2543, หน้า 37) ที่ได้กล่าวถึงประโยชน์ของเครือข่ายว่า เป็นแหล่งรวบรวมเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลข่าวสาร ไปมาระหว่างข้อมูลต่าง ๆ และเป็นแหล่งสร้างกระบวนการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ซึ่งกันและกันโดยผ่านการติดต่อโดยตรงระหว่างบุคคลหรือองค์กรต่างๆที่เข้าร่วมเป็นเครือข่ายผู้บริหาร สถานศึกษาต้องการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ด้านการวิจัยในชั้นเรียน โดยการกระตุ้นให้สมาชิก ตระหนักถึงความสำคัญและสนับสนุนให้ครูเข้าร่วมเป็นสมาชิกของเครือข่าย กำหนดวัตถุประสงค์ และข้อตกลงในการทำงานร่วมกัน มีการวางแผนการทำงาน เพื่อให้เกิดการเพิ่มพูนความรู้

แก่ครูผู้สอนในเครือข่าย และมีการจัดกิจกรรมร่วมกันเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในเครือข่าย ซึ่งสอดคล้องกับ นฤมล นิราทร (2543, หน้า 39) ที่ได้กล่าวว่า บัณฑิต อ่อนดำ ได้กล่าวถึงกระบวนการการสร้างเครือข่ายซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปดำเนินการได้ ดังนี้ 1) ชั้นตระหนักถึงความจำเป็นในการสร้างเครือข่าย 2) ชั้นติดต่อกับองค์กรที่จะเป็นสมาชิกและชักชวนให้เข้าร่วมเครือข่ายในการ 3) ชั้นตอนการสร้างพันธมิตรร่วมกัน ซึ่งหมายถึง การตกลงในความสัมพันธ์ต่อกันที่จะทำงานร่วมกันเพื่อตอบสนองความต้องการหรือแก้ปัญหาของกลุ่ม ดังนั้นจึงต้องเสริมความรู้ที่จำเป็นซึ่งอาจจะทำโดยแลกเปลี่ยนความรู้ภายในกลุ่ม หรือแลกเปลี่ยนกับองค์กรภายนอกกลุ่ม เช่น ศึกษาดูงานเชิงวิทยากรมาถ่ายทอดเพิ่มพูนความรู้ 4) ขั้นตอนการพัฒนาความสัมพันธ์เป็นขั้นตอนของการเริ่มทำกิจกรรมโดยใช้ทรัพยากรร่วมกัน ขณะเดียวกันมีการตกลงกันในเรื่องการบริหารจัดการกลุ่ม ซึ่งเริ่มต้นด้วยการกำหนดวัตถุประสงค์ของกลุ่ม กำหนดกิจกรรมวางข้อตกลงในการทำงาน กำหนดบทบาทของสมาชิก รวมทั้งสิทธิและหน้าที่ของหัวหน้ากลุ่ม 5) หลังจากขั้นตอนการพัฒนาความสัมพันธ์ จนนำไปสู่การทำกิจกรรมร่วมกันแล้วองค์กรเครือข่ายรู้สึกว่าคุณได้ได้รับผลประโยชน์จากการเข้าเป็นเครือข่ายและพร้อมกับการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการทำงาน

1.6 ด้านการนิเทศพบว่า พบว่าในภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีแนวคิดว่าการนิเทศเป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่งในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน เพราะงานนิเทศช่วยให้เกิดการปรับปรุงแก้ไข พัฒนางานวิจัยในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน โดยมีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย การนิเทศ การวางแผนการนิเทศเพื่อพัฒนาครู กำหนดกิจกรรมการพัฒนาครู เช่นการประชุมเชิงปฏิบัติการ ครูผู้สอนได้รับการปรึกษาแนะแนวทางในการทำวิจัยในชั้นเรียน มีการกำกับติดตามประสานงานและประเมินผลและมีการส่งเสริมให้ครูนำผลการวิจัยที่มีคุณภาพมาปรับปรุงการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541, หน้า 52) กล่าวถึงความสำคัญและความจำเป็นของการนิเทศโรงเรียนว่า ภารกิจหลักที่สำคัญของโรงเรียนประถมศึกษาคือ การดำเนินการให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียน ให้สามารถสร้างเสริมนักเรียนให้มีพัฒนาการทุกด้านเต็มตามวัยและศักยภาพ บุคลากรที่สำคัญที่จะเป็นผู้ปฏิบัติภารกิจหลักนี้ให้บรรลุผลสำเร็จคือครูผู้สอน การนิเทศที่จัดขึ้นภายในโรงเรียนจึงเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งของผู้บริหารสถานศึกษา ที่จะช่วยให้ประสบผลสำเร็จในการรวมพลังครูและการพัฒนาครู ทำให้มีความสามารถในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตนให้ดียิ่งขึ้น ตอบสนองหลักสูตรยิ่งขึ้น ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์และร่วมมือกันวางแผนพัฒนา นักเรียนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ในขณะที่เดียวกันครูก็มีความมั่นใจมีขวัญกำลังใจ และจะปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตนเองให้ดีขึ้นอยู่เสมอจนเป็นนิสัย ทำให้เกิดการพัฒนาที่ถาวร ดังคำกล่าวที่ว่า “การจัดการที่ดีเป็นกุญแจในการนำไปสู่ความสำเร็จขององค์กร การนิเทศที่ดีนำไปสู่การจัดการที่ดี” และสอดคล้องกับ เฮอร์นันเดซ - ทูทอป (Hernandez-Tutop, 2001) ที่ได้

ศึกษาวิจัยเรื่องผลกระทบของกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการที่มีต่อครู ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ครูและผู่วิจัยได้ร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการ นำกระบวนการวิจัยไปใช้ในชั้นเรียนเพื่อปรับปรุง การเรียน การสอนของตน และสอดคล้องกับกรณีการ ม่วงเขียว (2549, หน้า162-164) ที่ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนจวบวิทยาลัย สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามหาสารคามเขต 2 พบว่าผลการพัฒนาครูได้ลงมือปฏิบัติการในชั้นเรียนตามเค้าโครงการวิจัย ในชั้นเรียนของตนเองและดำเนินการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจกับการวิจัยในชั้นเรียน โดยใช้ กลยุทธ์การนิเทศการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยผู้บริหารสถานศึกษา วิทยากรและทีมที่ปรึกษา ก็ จะช่วยส่งผลให้กลุ่มเป้าหมายทุกคนได้ดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียนได้เสร็จตามกระบวนการวิจัย

2. การเปรียบเทียบบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลพบุรี พบว่า

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีตำแหน่งแตกต่างกันมีบทบาทการส่งเสริม การทำวิจัยในชั้นเรียน ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีบทบาทและความรับผิดชอบต่างกันทำให้มี ความคิดเห็นต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานและสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไสรัส กันแก้ว (2549, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทในการส่งเสริมงานวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหาร สถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงตราเขต1 พบว่าความคิดเห็น ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทในการส่งเสริมงานวิจัยในชั้นเรียน ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน จำแนกตามตำแหน่งโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีบทบาทการ ส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี ซึ่งได้รับการ อบรมเรียนรู้ ทำให้มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนมากกว่าผู้ที่ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จึงทำให้สามารถส่งเสริมและพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนได้ถูกต้อง ตามหลักวิชา ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานและสอดคล้องกับงานวิจัย ของรังสรรค์ แสนบัณฑิต (2549,บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหาร สถานศึกษาอำเภอบางปะกง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงตราเขต1 จำแนกตาม วุฒิการศึกษา พบว่าความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับบทบาทในการส่งเสริมงานวิจัยใน ชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศักดา อุปถมไต้ (2544, หน้า135-136) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา เขตพัฒนา คุณภาพการศึกษาผู้นำพอง สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัย

พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่จบระดับปริญญาโทหรือสูงกว่ามีการส่งเสริมสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนมากกว่าผู้บริหารที่จบระดับปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันมีบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เนื่องจากจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า ย่อมได้รับประสบการณ์และการฝึกอบรมมากกว่า ทำให้มีความรู้ความชำนาญและมีทักษะมากกว่า ผู้ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานและสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญใจ พรหมทัศน์านนท์ (2541, หน้า 92-95) ที่ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนสาธิตที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในโรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนสาธิตที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในโรงเรียนในโรงเรียนสาธิต ของอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน และขนาดของโรงเรียนที่อาจารย์ปฏิบัติต่างกัน ล้วนมีผลต่อบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในโรงเรียน ในภาพรวมของแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.4 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีขนาดของสถานศึกษาที่แตกต่างกันมีบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ภาพรวมไม่แตกต่างกัน เนื่องจากจากผู้บริหารสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็กมีการบริหารงานภายใต้กรอบเดียวกันและผู้บริหารสถานศึกษามีภาระหน้าที่สำคัญคือกระตุ้นให้ครูผู้สอนพัฒนากระบวนการเรียนการสอนโดยใช้การวิจัยเป็นพื้นฐานและครูผู้สอนต้องสามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษาได้ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน แต่สอดคล้องกับ งานวิจัยของ เพลินพิศ ฉาศักดิ์ (2546, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่องบทบาท ในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอาวณวิวาส จังหวัดสกลนคร พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษา เรื่องบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลพบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ด้านการสร้างบรรยากาศทางด้านวิชาการ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมทางวิชาการเพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยในชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าทุกรายข้อ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรจัดให้มีเวทีสำหรับการทำวิจัยในชั้นเรียนทั้งภายในสถานศึกษาและภายนอก

สถานศึกษาเพื่อให้ครูผู้สอนได้ใช้เป็นช่องทางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่นวัตกรรมใหม่ๆร่วมกัน

2. ด้านการส่งเสริมการทำงานร่วมกัน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน เกี่ยวกับการจัดครูเข้าทำงานด้านการวิจัยในชั้นเรียนร่วมกันตามความสามารถและความถนัด มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าทุกรายข้อ ดังนั้นเพื่อให้งานวิจัยในชั้นเรียนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรคัดเลือกครูที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ด้านการวิจัยในชั้นเรียน มาร่วมเป็นคณะกรรมการวิจัยประจำโรงเรียน เพื่อเป็นที่ปรึกษาในการทำวิจัยในชั้นเรียนแก่ครูผู้สอน

3. ด้านการสนับสนุนและสร้างขวัญกำลังใจ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน เกี่ยวกับการนำผลการวิจัยในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาความดีความชอบ มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าทุกรายข้อ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงควร สร้างขวัญกำลังใจในการทำงานให้แก่ครูผู้สอน ด้วยการประชุมชี้แจงให้ทราบถึงนโยบายในการทำวิจัยในชั้นเรียนให้มีคุณภาพ โดยกำหนดให้ครูทำวิจัยภาคเรียนละ 1 เรื่อง เพื่อนำผลงานไปเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาความดีความชอบ

4. ด้านการพัฒนาครู พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน เกี่ยวกับการส่งเสริมให้ครูร่วมเป็นสมาชิกชมรมหรือสมาคมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าทุกรายข้อ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดหาแหล่งเรียนรู้ด้านการวิจัยในชั้นเรียนและประชาสัมพันธ์ พร้อมทั้งประสานความร่วมมือระหว่างสมาคม ชมรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ครูได้เข้าร่วมเป็นสมาชิก

5. ด้านการสร้างเครือข่ายการวิจัย พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน เกี่ยวกับการจัดให้มีช่องทางการทำงานร่วมกัน เช่น สร้างเว็บไซต์เพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าทุกรายข้อ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างความตระหนักให้ครูผู้สอนเห็นความจำเป็นของการสร้างเครือข่าย การทำวิจัยในชั้นเรียนและจัดตั้งเครือข่ายร่วมกันระหว่างกลุ่มโรงเรียนหรือหน่วยงานอื่นๆ เพื่อใช้เป็นช่องทางแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการทำวิจัยในชั้นเรียนร่วมกัน

6. ด้านการนิเทศ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อบทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน เกี่ยวกับการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่ครู มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าทุกรายข้อ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรมีแผนงานการจัดหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนมาเป็นวิทยากรเพื่อสร้างเสริมประสิทธิภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนให้มีคุณภาพและเป็นระบบยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนเพื่อให้มีข้อมูลสำหรับการนำไปใช้ในการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอนทำวิจัยในชั้นเรียน
2. ควรศึกษาการดำเนินงานของสถานศึกษาที่เป็นต้นแบบการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อมุ่งหาคำตอบเกี่ยวกับการบริหารงานวิจัยในชั้นเรียนที่มีคุณภาพ
3. ควรมีการศึกษาแรงจูงใจที่ส่งเสริมให้ครูผู้สอนทำวิจัยในชั้นเรียนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อให้มีข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี